

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اصول نگهداری از پرندگان خانگی

تألیف

دکتر ویدا حیدریان

دستیار تخصصی بهداشت و بیماری‌های پرندگان دانشکده دامپزشکی
دانشگاه تهران

سال ۱۴۰۰

سرشناسه : حیدریان، ویدا، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور : اصول نگهداری از پرندگان خانگی/تالیف ویدا حیدریان.
مشخصات نشر : تهران: اشجع، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری : ۱۰۷ص.: مصور (رنگی)؛ ۲۱×۵/۱۴س.م.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۶۱-۲۱-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۰۷.
موضوع : پرندگان قفس
موضوع : Cage birds
موضوع : پرندگان -- پرورش
موضوع : Aviculture
رده بندی کنگره : SF۴۶۱
رده بندی دیویی : ۶۳۶/۶۸
شماره کتابشناسی ملی : ۸۵۱۰۹۸۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

انتشارات اشجع

اصول نگهداری از پرندگان خانگی

دکتر ویدا حیدریان

انتشارات اشجع

چاپ: اول - پاییز

قیمت: ۱۲۰۰۰۰۰ ریال

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۶۱-۲۱-۴

ارتباط با نویسنده: اینستاگرام و تلگرام @Vetbirds

تهران، مجیدیه شمالی، خیابان برادران محمودی، نیش کوچه امید، پلاک ۱

www.ashja.com تلفن: ۲۲۵۲۰۷۰۲

فهرست مطالب

۸	مقدمه
۱۱	پیش از تهیه پرنده
۱۲	چه نوع پرنده‌ای مناسب من است؟
۱۸	پرنده مورد نظرمان را از کجا تهیه کنیم؟
۲۰	محبوب‌ترین گونه‌های پرندگان خانگی در ایران
۴۰	پس از تهیه پرنده
۴۱	چه ساعتی از شبانه روز برای تهیه پرنده مناسب‌تر است؟
۴۱	موقع تهیه پرنده به چه نکاتی توجه کنیم؟
۴۹	لوازم جانبی مورد نیاز قفس پرنده
۴۹	قفس
۵۳	کاور یا پوشش قفس (برای حمل و نقل و خواب پرنده)
۵۳	کاور زیر قفس
۵۴	ظرف آبخوری و دانخوری
۵۵	حوله بزرگ مخصوص پرنده
۵۵	دان پلت متناسب با گونه پرنده
۵۵	دانه سنگریزه
۵۶	لانه پرنده
۵۶	اسباب‌بازی‌های چوبی و کنفی
۵۷	پرچ
۵۹	سنگ کف دریا
۶۰	چه اسباب‌بازی‌های خانگی برای پرندگان مناسب است؟
۶۱	دامپزشک متخصص پرندگان خانگی
۶۲	معاینه پرنده توسط دامپزشک متخصص پرندگان خانگی
۶۳	چطور محیط خانه را برای ورود پرنده ایمن سازیم؟
۶۵	بعد از تهیه پرنده، چه اقداماتی انجام دهیم؟
۶۵	شستن قفس پرنده

مقدمه

همانطور که می‌دانید حیوانات نقش برجسته‌ای در زندگی ما انسان‌ها دارند و برای اهداف گوناگونی مورد استفاده قرار می‌گیرند. دسته‌ای از حیوانات در تامین نیازهای تغذیه‌ای ما نقش دارند و به عنوان حیوانات غذایی *Food Animals* شناخته می‌شوند. دسته دیگری از حیوانات به عنوان حیوانات کمکی *Assistive* / حمایتی *Supportive* / درمانی *Therapy* / خدماتی *Service* شناخته می‌شوند که برای انجام فعالیت‌های خاصی آموزش دیده‌اند تا بتوانند به افراد کم‌توان یا ناتوان کمک کنند. این حیوانات طبق دستور پزشک یا روانپزشک معالج توصیه می‌شوند. حیوانی که معمولاً در این موارد توصیه می‌شود، سگ است. پارهای از خدماتی که این حیوانات ارائه می‌دهند به شرح زیر می‌باشد: کمک به افراد کم‌بینا یا نابینا، هشدار به افراد کم‌شنوا یا ناشنوا، ایجاد حمایت حاد قلبی یا کمک در عملیات نجات، کشیدن ویلچر، بردن و آوردن لوازم، هشدار به فرد در ارتباط با حمله قریب الوقوع بیماری، ایجاد حمایت عاطفی با افراد ناتوانی که در تامین بخشی از نیازهای خود ناتوان هستند.

دسته دیگر از حیوانات به عنوان حیوانات خانگی (پت *Pet* یا حیوانات همراه *Companion Animals*) شناخته می‌شوند. با گسترش زندگی شهرنشینی، افزایش دغدغه‌های زندگی و کاهش زمان لازم برای تمدد یا آرامش اعصاب، نگهداری از حیوانات خانگی در کشور ما نیز رو به افزایش است. حیوانات خانگی موجوداتی هستند که تنها برای همراهی با صاحبان خود شناخته می‌شوند و برخلاف حیوانات خدماتی (کمکی) / درمانی / حمایتی هیچ گونه آموزشی ندیده‌اند؛ در نتیجه قادر به انجام وظیفه‌ای خاص نمی‌باشند. در مقابل برای صاحبان خود حمایت عاطفی فراهم می‌کنند. حیوانات خانگی غالباً بهترین دوست برای اعضای خانواده به ویژه کودکان می‌باشند و در لحظات مختلف زندگی همراه

ما هستند. از دیدگاه بسیاری از صاحبان حیوانات، آنها به عنوان عضوی از خانواده محسوب می‌شوند. آنها نه تنها عشق و محبت برای ما به ارمغان می‌آورند؛ بلکه با کاهش فشار خون، کاهش استرس و در نتیجه کاهش بیماری‌های قلبی و عروقی، منجر به افزایش شادی، سلامتی و کاهش هزینه‌های درمانی ما می‌شوند.

با توجه به علاقه، میزان توجه و رسیدگی، هزینه‌های ماهیانه، شرایط نگهداری و غیره، حیوانات متنوعی به عنوان حیوان همراه انتخاب می‌شوند. اگر شما هم علاقه به نگهداری حیوانات به ویژه پرندگان در کنار خود دارید و هنوز پرنده مناسبتان را پیدا و خریداری نکرده‌اید یا اینکه خیلی به نیازهای پرنده خود آگاهی ندارید، در این کتاب مجموعه توصیه‌ها و اطلاعات لازم گردآوری و تالیف شده است تا از ابتدای تهیه پرنده تا شیوه درست نگهداری، تغذیه، اقدامات اورژانسی و غیره اطلاعات لازم را کسب نمایید. زیرا پرندگان بسیار باهوش هستند و نیاز به درک متفاوتی نسبت به دیگر حیوانات همراه دارند. علاوه بر نیاز به توجه ویژه شما، اجتماعی شدن مناسب آنها در کنار شما امری ضروری است تا کیفیت زندگی شما و پرنده خانگی‌تان ارتقا پیدا کند؛ در غیر این صورت نگهداری از پرنده طاقت‌فرسا می‌شود. از این‌روی با مطالعه و فراگیری نحوه صحیح نگهداری از پرندگان همراه، خاطرات شیرین و ماندنی را تجربه کنید.

در پایان سزاوار است از زحمات اساتید گرانقدرم جناب آقایان دکتر وصفی مرنندی، دکتر حسن زاده، دکتر کریمی و دکتر پیغمبری در دیارتمان بهداشت و بیماری‌های پرندگان دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران تشکر ویژه بنمایم که فرصت یادگیری تخصصی در این رشته را برایم فراهم نمودند. از استاد بزرگوار جناب آقای سعید طوفانی اصل نیز تشکر می‌کنم که این کتاب ماحصل آموزش‌های ایشان است. خالصانه‌ترین تشکر به همسرم علی عزیز تعلق دارد که باورش زمینه‌ساز جمع‌آوری و نگارش این کتاب گردید و با حمایت بی‌بديل و نظراتش، راهگشایم در مراحل مختلف نگارش این کتاب بوده است.

این کتاب به همه پرندگان به ویژه شو تی^۱، دوستداران و دارندگان پرندگان خانگی تقدیم می‌گردد که بهانه نگارش این کتاب هستند و آگاهی آنها، زمینه‌ساز اوقاتی زیبا و پرشور در کنار این مخلوقات هوشمند می‌باشد.

دکتر ویدا حیدریان

دستیار تخصصی بهداشت و بیماری‌های پرندگان

دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

بهار ۱۴۰۰

www.ketab.ir

۱. شو تی Shooti بلبل خرمای دوست داشتنی و باهوشی بود که چندین سال میهمان خانه ما بود و با شیطنتهای منحصر به فرد خود شگفتگی‌هایی از دنیای پرندگان را برایمان به ارمغان آورد و سرانجام به آغوش طبیعت بازگشت.